

Bijlage 2: Meetlat Toetscyclus

Met de Meetlat Toetscyclus kan een school in beeld brengen hoe het er voor staat met de examinering op de school. De meetlat brengt in beeld hoe betrokkenen naar hun eigen toetsing en examinering kijken. Dat kan het beeld van het management zijn en/of van docenten in vaksecties of in teams. Zij maken samen de balans op en krijgen zicht op de sterke kanten van hun huidige aanpak en op punten die om verbetering vragen. Op basis van het verkregen overzicht kan vervolgens een plan van aanpak voor een project toetsbeleid opgesteld worden. De Meetlat Toetscyclus is een subjectief instrument, een hulpmiddel om met elkaar in gesprek te gaan over de kwaliteit van de examinering. Het gesprek over het ontstane beeld - over de overeenkomsten en verschillen daarin - draagt er aan bij dat er een gezamenlijke inzet ontstaat om tot verbetering te komen.

De Meetlat Toetscyclus is gericht op de examinering van alle vmbo leerwegen. Het accent ligt op de examinering; tevens komt de toetsing in de onderbouw op enkele punten aan de orde. Naast de elementen van de Toetscyclus, is in de meetlat een factor toegevoegd, die randvoorwaardelijk is voor een goede examinering, namelijk de cultuur van de school. Ieder onderdeel van de Meetlat bestaat uit acht vragen. Op iedere vraag kan u uw school een score geven op een schaal van 1 t/m 5:

- 1 = Hier moeten we nog mee beginnen
- 2 = In ontwikkeling
- 3 = Ontwikkeld, maar nog niet ingevoerd
- 4 = Ingevoerd, maar nog niet geborgd
- 5 = Dit hebben we ingevoerd en geborgd

Per onderdeel telt u vervolgens het aantal kruisjes per kolom en dit aantal vult u in op het totaaloverzicht. Hierdoor krijgt u inzicht in de sterke punten en de verbeterpunten van de school.

1. Beleid en organisatie

De onderstaande vragen gaan over het toetsbeleid van uw school en over de wijze waarop u de toetsing en examinering georganiseerd heeft.

	1	2	3	4	5
1. We hebben een toetsbeleidsplan voor onze vmbo-locatie.					
2. Ons toetsbeleid is uitgewerkt voor alle stappen van de Toetscyclus .					
3. Ons toetsbeleid kent duidelijke doelen voor een afgebakende periode.					
4. Ons toetsbeleid beslaat de gehele opleiding: onderbouw en bovenbouw in relatie tot elkaar en alle leerwegen .					
5. We hebben de rollen, taken en verantwoordelijkheden bij alle aspecten van de examinering helder omschreven.					
6. Er is een examenorganisatie (examencommissie, toetscommissie) met een duidelijke taakverdeling.					
7. We hebben de rollen van elke toets- en examenfunctionaris omschreven.					
8. We hanteren een duidelijke professionaliseringsroute voor de medewerkers die de verschillende rollen in de Toetscyclus vervullen.					
Totaal					

2. PTA en PTO

De onderstaande vragen gaan over het PTA en het PTO van uw school.

	1	2	3	4	5
1. Al onze schoolexamens zijn verankerd in het PTA .					
2. We maken bij de opstelling van het PTA gebruik van onze analyses van de examenresultaten van het vorige jaar.					
3. Het PTA is met een vast format opgesteld op basis van gezamenlijke beleidsafspraken.					
4. We werken met een PTO (programma voor toetsing onderbouw).					
5. Het PTO en PTA brengen samenhang in de toetsing en examinering tussen onderbouw en bovenbouw .					
6. Het PTA is altijd gebaseerd op de meest actuele syllabi en examenprogramma's.					
7. We hebben in het PTA het aantal examens per vak vastgelegd.					
8. Uit het PTA worden de verschillen in de examens voor de leerwegen duidelijk.					
Totaal					

3. Methode-gebonden toetsen

De onderstaande vragen gaan over de methode-gebonden toetsen die uw school als toets of schoolexamen inzet.

	1	2	3	4	5
1. We controleren altijd de methode-gebonden toetsen die we inzetten bij het schoolexamen.					
2. Een docent/toetsconstructeur past de methode-gebonden toets die we inzetten bij het examen zo nodig aan op basis van de wensen van de school zelf.					
3. Elke methode-gebonden toets, die we bij het examen inzetten heeft een toetsmatrijs .					
4. In de toetsmatrijs van de methode-gebonden toets zijn de kerndoelen, eindtermen en competenties benoemd.					
5. De toetsconstructeur geeft de methode-gebonden toets vorm in het vaste format voor examens van de school.					
6. De toetscommissie (of de vaststeller namens de commissie) stelt altijd de definitieve methode-gebonden toetsen vast .					
7. De rol van vaststeller van de methode gebonden toets wordt door een andere docent vervuld dan de rol van constructeur .					
8. De examensecretaris archiveert de methode-gebonden toetsen die we inzetten bij het schoolexamen op een veilige manier.					
Totaal					

4. Zelf toetsen en schoolexamens construeren

De onderstaande vragen gaan over de toetsen en schoolexamens die uw school zelf construeert.

	1	2	3	4	5
1. Een docent/toetsconstructeur construeert een toets of schoolexamen volgens het PTA en de toetsmatrijs .					
2. We werken bij het zelf construeren van toetsen en examens altijd met een toetsmatrijs .					
3. In de toetsmatrijs zijn de kerndoelen, eindtermen en competenties benoemd.					
4. De docent construeert steeds een volledige toets die bestaat uit de opgaven, instructies voor de leerlingen, correctiemodel en instructies voor de examiner.					
5. De constructeur geeft de toetsen en schoolexamens vorm in het vaste format voor toetsen/examens van de school.					
6. De toetscommissie (of de vaststeller namens de commissie) stelt de definitieve toetsen en schoolexamens vast . (Eventueel nadat de constructeur op aanwijzing van de vaststeller aanpassingen doorgevoerd heeft.)					
7. De rol van vaststeller wordt bij zelf geconstrueerde toetsen door een andere docent vervuld dan de rol van constructeur .					
8. De examensecretaris archiveert de zelf geconstrueerde toetsen op een veilige manier.					
Totaal					

5. Uitvoeren van de toetsing en examinering

De onderstaande vragen gaan over de uitvoering van de toetsen en schoolexamens op uw school: de organisatorische voorbereiding, de afname, de beoordeling en de diplomering.

Vorbereiding	1	2	3	4	5
1. De examensecretaris voert de regie over de organisatie van de toetsing en examinering volgens het jaarrooster.					
2. Informatie over de organisatie van de toetsen en het schoolexamen communiceren we tijdig naar alle leerlingen en docenten.					
Afnemen					
3. De examiner of surveillant voert de afname altijd uit volgens het <i>Protocol afname examen of toets</i> .					
4. De examiner vult na afronding altijd het formulier <i>Evaluatie afname examen of toets in</i> .					
Beoordelen					
5. De examiner beoordeelt toetsen en examens altijd met behulp van het beoordelingsmodel en past de cesuur zoals afgesproken toe. .					
6. De definitieve uitslag per kandidaat wordt altijd formeel vastgesteld door de examencommissie.					
Diplomeren					
7. De examensecretaris (examencommissie) controleert de lijst met geslaagde/ gezakte leerlingen en stelt vast wie het diploma gaat ontvangen.					
8. De examensecretaris archiveert het overzicht van geslaagde en gezakte leerlingen.					
Totaal					

6. Evaluatie van de Toetscyclus

De evaluaties en verbeteracties per onderdeel van de Toetscyclus zijn bij de vorige stappen al aan de orde geweest. De onderstaande vragen gaan over de evaluatie van de Toetscyclus en de examinering als geheel op uw school.

	1	2	3	4	5
1. Onze kwaliteitszorg voor de toetsing en examinering is gebaseerd op de PDCA-cyclus (plan, do, check, act) die we verankerd hebben in een jaarrooster.					
2. We passen de PDCA toe op elk van de onderdelen van de Toetscyclus apart (doen we de dingen goed).					
3. We passen de PDCA toe op de Toetscyclus als geheel (doen we de goede dingen).					
4. We hebben de eisen uit het toezichtkader van de Inspectie verwerkt in de PDCA-cyclus voor de toetsing en examinering.					
5. We hanteren bij de analyses van evaluatiegegevens vooraf opgestelde doelen, kwaliteitsstandaarden, normindicatoren en/of criteria .					
6. We passen de PDCA-cyclus consequent toe : we evalueren, analyseren de uitkomsten, bepalen verbeteringen en nemen die op in een vervolgplan.					
7. Er is een duidelijke taakverdeling tussen de schoolleiding, onze examencommissie, de vaksecties en de docenten bij het toepassen van de PDCA-cyclus op (de onderdelen van) de Toetscyclus.					
8. Het AOC monitort of we op deugdelijke wijze invulling geven aan de PDCA-cyclus van onze toetsing en examinering.					
Totaal					

7. Cultuur

De onderstaande vragen gaan over de cultuur op uw school: hoe werken alle betrokkenen samen aan de toetsing en examinering?

	1	2	3	4	5
1. Op onze school vindt iedereen het belangrijk om het maximale uit de leerlingen te halen.					
2. Wij vinden het op onze school allemaal belangrijk dat het diploma staat waarvoor het staat en dat de examinering daartoe goed in elkaar zit.					
3. We toetsen de leerlingen steeds volgens de eisen en het niveau van de leerweg waar ze voor gekozen hebben en dus vermijden we pedagogisch cijferen.					
4. Onze docenten zijn gemotiveerd om als team met elkaar samen te werken bij de verbetering van de toetsing en examinering.					
5. Onze docenten gebruiken de examen- en toetsresultaten om als team opbrengstgericht te werken .					
6. Op alle niveaus in onze school is sprake van voldoende zelfreflectie : de informatie uit evaluaties van de toetsing wordt gekoppeld aan doelen en er worden consequenties uit getrokken voor het eigen handelen.					
7. Onze docenten geven elkaar gevraagd en ongevraagd positieve feedback over elkaars toetsen/examens en resultaten; er is een veilige en open aanspreekcultuur .					
8. Onze school kenmerkt zich door een resultaatgerichte cultuur waarin informatie over de toetsing door alle lagen van de school systematisch wordt verzameld, verspreid, geanalyseerd en gebruikt om de kwaliteit van de toetsing continue te verbeteren.					
Totaal					

Totaaloverzicht Meetlat Toetscyclus

In het volgende overzicht kunt u de totaalscores uit de 7 onderdelen van de Meetlat overnemen. U ziet dan in één oogopslag waar ten aanzien van het toetsbeleid voor uw school de sterke kanten en de uitdagingen zitten.

		1	2	3	4	5
1.	Toetsbeleid en organisatie					
2.	PTA en PTO					
3.	Methode-gebonden toetsen					
4.	Zelf toetsen en schoolexamens construeren					
5.	Uitvoeren van de toetsing en examinering					
6.	Evaluatie van de Toetscyclus					
7.	Cultuur					